

INTEELT-SCANNER VOOR RASHONDEN

- **Vijf reuen jaarlijks goed voor 500 pups.**
- **Stoplicht helpt fokkers bij keuze.**

Om inteelt te voorkomen, moeten de fokkers van rashonden samenwerken. Dat stelt onderzoeker Jack Windig, die een simulatieprogramma voor fokkers heeft ontwikkeld om genetische defecten bij rashonden te verminderen.

'Als iedereen zijn teef wil laten decken door de kampioen is er een groot probleem', zegt onderzoeker Jack Windig over de eigenaars van rashonden. Dan is de genenpool te beperkt, de inteelt groot en het aantal genetische defecten aanzienlijk. Vanuit Livestock Research en het Centrum Genetische Bronnen Nederland (CGN) adviseert hij de Raad van Beheer, de overkoepelende organisatie van rashondenverenigingen, hoe ze de gezondheid van de rashonden kan vergroten.

Van de populaire Golden Retriever worden er jaarlijks zo'n tweeduizend puppy's geboren in Nederland. Elk jaar zijn de vijf populairste reuen vader van een kwart van die puppy's. 'De mannelijke dieren bepalen de inteelt', zegt Windig. 'De populairste reu ooit in Neder-

land uit 1989 had 857 nakomelingen.' Aan de hand van de stamboom van de Golden Retriever Club Nederland kon hij de verwantschap van de honden in kaart brengen en de mate van inteelt in de populatie uitrekenen.

Met een zelfgemaakt simulatieprogramma kon hij vervolgens nagaan welke maatregelen de inteelt verminderen. Voor de hand ligt de maatregel dat de fokker een vader en moeder zoekt die genetisch niet verwant zijn, maar die maatregel werkt niet op de lange termijn. 'Als een niet verwante reu opeens heel populair wordt, heb je de volgende generatie weer een toename van inteelt. Het is beter om op populatieniveau te kijken', zegt Windig.

Daarom heeft hij van alle Golden Retrievers waarmee gefokt kan worden in Nederland de gemiddelde verwantschap berekend met alle andere honden in het ras. Die worden nu gepubliceerd door de Raad van Beheer. De fokkers kunnen hun gewenste vader- en moederdier invoeren en krijgen dan advies in de vorm van een groen, geel, oranje en rood stoplicht. Bij rood en oranje neemt de inteelt in de populatie veel toe, bij geel en groen veel minder. Dit helpt de fokkers om de genetische

defecten bij de rashonden op langere termijn te verminderen. Windig publiceerde het succes van zijn aanpak deze maand in het Journal of Animal Breeding and Genetics.

De methodiek van Windig wordt al bij een handvol hondensrassen toegepast om de verwantschap beter te beheren en genetische defecten te verminderen. In het geval van de Golden Retriever gaat het daarbij om bijvoorbeeld spieraandoeningen. Daarnaast zijn er projecten om met DNA-typering genetische defecten op te sporen en weg te fokken. Ook in dat geval moet je niet doorfokken met

een paar reuen zonder dat defect, waarschuwt Windig, maar op populatieniveau voldoende variatie houden aan vaders en moeders, anders krijg je een ander genetisch defect terug. 'Elk dier heeft genetische gebreken. Over het algemeen zijn die zeldzaam, maar niet als je met een nauwe genenset gaat fokken.'

Windig heeft er samen met Kor Oldenbroek van het CGN ook een boek over geschreven, 'Het fokken van rashonden: omgaan met inteelt en verwantschap'. AS

